

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 16.05.2025
Sayı: 1229

10/2735

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Eczacıların ve eczacılığın sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri kapsamında bir Meclis araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Senke Sarı
Balıkesir Mv.

Elvan IŞIK GEZMİŞ
Giresun Milletvekili
TBMM Divan Katip Üyesi

Aysu Bantop
Balıkesir Mv.
Cevdet AKAY
Kırabük Mv.
Fenniyi

Nermi Yildizkara
Hatay Mv.

S. V. Bantop
Manisa

Mehmet Girelman
HATAY M.V.

Namık Tan
İstanbul Mv.
Tale Nur Silli

S. S. Silli
SİBEL SUCUET

Tecrüben

Ali Öner Fethi Gıver
Uşak
Seda Erden Kılıç
İzmir Mv.

Yüksel Akınay Kılıç

MURAT ÇAN
Samsun Mv.

Türkan ATÖS
Bolu

Aliye Timisi Eşer
ANIKARA

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
1923
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 02.06.2025
Düzce Mv.

GEREKÇE

Türkiye genelinde 30 bini aşkın eczane ve eczacı sağlığa erişim hakkı kapsamında görev yapmakta ve hem ilaçlara erişim hem de sağlık hizmetlerinin tamamlayıcı unsuru olma açısından hayati bir konumda bulunmaktadır.

Halk sağlığı açısından ilaç üretimi kadar ilaç tedariki de elzem bir konudur ve eczacılık tarih boyunca hem ilaç üretimi hem de ilaç temini açısından önemli bir sağlık mesleği olarak sürdürülmüştür. Ancak, özellikle son çeyrek yüzyılda eczacılar ve eczaneler de bilinçli bir biçimde sistemli şekilde mağdur edilmiş, ilaç üretimi ve tedariki zarar görmüş ve bunun sonuçları halk sağlığı açısından onarılmaz sorunlara yol açmıştır.

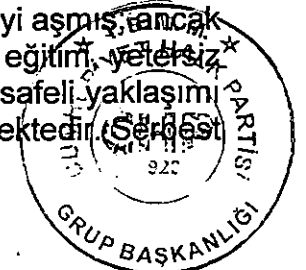
Özellikle bu olumsuz durumun ortaya çıkaran düzenlemelerden birisi de 2004 yılında yürürlüğe giren "Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılmasına Dair Kararname" ile oluşturulan Dönemsel Avro Değeri (DAD) ve kademeli karlılık modelidir. Bu model ilk etapta ekonomik istikrar sağlayıcı bir unsur olarak değerlendirilse de bugün itibarıyla günümüz ekonomik koşullarıyla bağdaşmamaktadır. Kur ile DAD arasındaki makas dramatik şekilde açılmış, ilaca erişim zorlaşmış, piyasadaki ilaç bulunurluğu bozulmuştur. Euro kuru piyasada 43 TL'yi aşmışken ilaç fiyatlandırmasında kullanılan DAD kuru yalnızca 21,67 TL'dir. Bu fiyat baskısı nedeniyle birçok kritik ilaç piyasadan çekilmiş, yeni tedavi ilaçları Türkiye'ye getirilemez olmuştur. İlaç yoklukları, özellikle kanser, epilepsi, organ nakli, tüp bebek tedavisi gibi hayati öneme sahip alanlarda ciddi riskler yaratmaktadır.

Öte yandan, eczanelerin ekonomik sürdürülebilirliği ciddi tehdit altındadır. Eczane giderleri (kira, personel, enerji, sarf malzeme vb.) TÜFE oranında artmakta, ancak karlılık baremleri 2004'ten bu yana sadece sınırlı ve gecikmeli güncellenmiştir. Özellikle 2023 sonrası herhangi bir güncelleme yapılmamış ve bu durum eczaneleri iflasın eşiğine getirmiştir.

Eczanelerin adeta bir tahsildara dönüştürüldüğü muayene ve ilaç katılım payı tahsilatına ilişkin düzenleme, herhangi bir kamu destek politikasıyla güçlendirilmemekte, bu nedenle eczaneler oldukça ciddi sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Diğer yandan eczacılar açısından vergi ve SGK prim yükü taşınamayacak boyutlara ulaşmaktadır. Eczacılar, her ay kredi kullanarak veya ek sermaye koyarak mesleklerini ayakta tutmaya çalışmaktadır.

İlaç fiyatlandırma politikasının gözden geçirilmesi, karlılık oranlarının güncellenmesi, kutu başı sabit meslek hakkının tanımlanması, vergisel ve prim yüklerinin hafifletilmesi artık sadece mesleki bir talep değil, halk sağlığı ve sağlık sisteminin devamlılığı için elzemdir.

Ayrıca, eczacılık fakültelerinde yaşanan kontrolsüz büyüme, hem eğitim kalitesini düşürmüş hem de eczacılık mesleğinde ciddi bir işsizlik dalgasını beraberinde getirmiştir. 1997'de yalnızca 7 olan eczacılık fakültesi sayısı bugün 50'yi aşmış, ancak yalnızca 16 fakülte tam akreditasyon alabilmiştir. Bu durum, niteliksiz eğitim, yetersiz istihdam olanakları ve akredite olmayan mezunlara özel sektörün mesafeli yaklaşımı gibi sorunlarla birleşerek binlerce genç eczacının geleceğini tehdit etmektedir. (Serbest

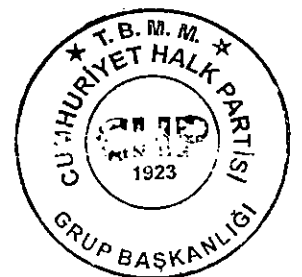
eczacılıkta yasal sınırlamalar nedeniyle yeni mezunların eczane açma hakkı da büyük oranda ortadan kalkmıştır.

Tüm bu gelişmeler, eczanelerin birer birer kapanmasına, ilaç hizmetinin aksamasına ve halk sağlığı sisteminin çökmesine zemin hazırlamaktadır.

Bütün bu sorunlar, eczacı odaları ve eczacılar tarafından çeşitli vesilelerle dile getirilmesine rağmen bugüne kadar yürütme organı tarafından gerçek, uygulanabilir çözümler üretilmemiş, verilen sözler tutulmamış, gerekli önlemler alınmamıştır.

Sağlığa erişim hakkının geliştirilmesi ve halk sağlığının korunması, TBMM'nin en önemli görev ve yükümlülüklerinden birisidir. Bu çerçevede özellikle halk sağlığının korunmasında en az doktorlar gibi önemli bir yer tutan eczacıların halihazırda yaşadığı sorunların tespiti ve bunlara yönelik yapısal ve kalıcı politikalar oluşturulması bir zorunluluktur.

Bu nedenle eczacıların ve eczanelerin içinde bulunduğu durumun tüm boyutlarıyla araştırılması, yapısal reformların belirlenmesi ve halkın sağlık hakkının korunması amacıyla Meclis Araştırması açılması önerilmektedir.

Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

[illegible]